

תיבצע ההדקולט

כנגד הנסיגה מומודיניות, העמידה האיתנה?

שעצם הכניעה מזמינה עוד פעולות מסוג זה ואז לא יהיה עוד גבול לסחטנות. ממשלה שנכנעה לסחטנות תמורת שיחרור מאה או מאתיים בני-ערובה, לא תוכל אחר כך שלא להיכנע לסחטנות תמורת שיחרור עשרה בני-ערובה, או אפילו אחד. לא ייתכן יהיה להרכיב מחירון, על פיו יש להיכנע תמורת שיחרור מאה בני-ערובה אך לסרב לשחרר בני-ערובה בודד.

מה, אם כן, היו השיקולים שהכריעו לטובת הנכונות למשא ומתן עם החוטפים למיודי תביעתי תיהם?

עד כמה שלא נעים להודות בכך, יש משמעות גם לכמות. למרות שאיש לא ביטא זאת במפורש, הרי אין ספק שהי קונסנזוס הלאומי להסכמה בלי-ברירה ל-כניעה לסחטנות, לה היו שותפים גם מנחם בגין ואריק שרון. נבע מהמיספר הגדול של בני-הערובה שהיו בידי החוטפים. נראה שהשפיעה גם הימצאותם של בני-ערובה לא-יהודים ולא-ישראלים בידי החוטפים. ממשלה יכולה לקחת על עצמה להמר על חיי אזרחיה, קשה לה יותר להמר על חיי אזרחי מדינות אחרות. כשם שהגרמנים לא היו יכולים לסרב לשחרר עצורים הכלואים אצלם, אילו היתה ישראל מבקשת זאת מהם, כדי להציל בני-ערובה ישראלים, כך לא יכלה ישראל לסרב לעשות הכל כדי לשחרר אזרחי מדינות ירדניות אחרות. מעל כל אלה עמדו גם הנימוקים ההומאני-גיימסוריים.

אחד בכל שעה, או קבוצה בכל פרק זמן. עד לכניעתה המוחלטת של ממשלת-ישראל. כניעה לדרישותיהם במצב כזה היתה הרבה יותר קשה מאשר כניעה במועד בו טרם נפלו קורבנות בנפש.

בניגוד לספקות נראה כי הודאתו של יצחק רבין כי אינו מצטער על ההחלטה הראשונה הו שקיבל, היא כנה בהחלט. בעת שהתקבלה ההחלטה לא נראה בעין סיכוי לאפשרות התערבות צבאית, גם אם ייחלו להיווצרות אפשרות כזו וחיפשו אחריה כל הזמן.

אגב, בשלב זה גילה יצחק רבין גם כישרון תכסנות פוליטי לא מבוטל. הוא לא הסתפק בכך שהשיג את תמיכת צרי ממשלתו וחברי ועדת-החוקי-הביטחון ב-החלטתו לוותר לחוטפים. הוא הצליח לתמרן אותם כך, שלמרות שרבים מהם לא רצו לדבר, הם נאלצו להביע את תביעתם להיענות לדרישות החוטפים גם בפרוטוקול.

לעשות זאת לולא קיבל עליו הרמטכ"ל, רביאלוף מרדכי גור, את האחריות המלאה והתייצב בתמיכה מוחלטת בתוכנית המיבצע שהוצעה.

האם נטל רבין חלק בתיכנין הצבאי של הפשיטה?
האחריות לצד הצבאי מוטלת כולה על הרמטכ"ל. רבין לא התערב בצד הצבאי, למרות שפרטי המיבצע הובאו לידיעתו.

מתי הוחלט על ביצוע הפשיטה לאנטבה?

ההחלטה התגבשה אצל הרמטכ"ל וראש-הממשלה קיבל רבין את אישור ועדת-השרים לענייני-ביטחון ולאחר מכן את אישור הממשלה כולה. שנקראה לישיבה מיוחדת בקריה בתל-אביב. מנהיגי האופוזיציה הובאו גם הם בסוד ההחלטה.

האם לא היה חשש של התנאים השתנו, גם התנאים באנטבה,

לשנות את דעתו ולהסכים למיכני צע צבאי לשיחרור החוטפים?

התנאים השתנו, גם התנאים באנטבה, אך לא היה חשש של שינוי דעתו.

מה, אם כך, הביא את רבין לשנות את דעתו ולהסכים למיכני צע צבאי לשיחרור החוטפים?

התנאים השתנו, גם התנאים באנטבה, אך לא היה חשש של שינוי דעתו.

האם לא היה חשש של שינוי דעתו, גם התנאים באנטבה,

לשנות את דעתו ולהסכים למיכני צע צבאי לשיחרור החוטפים?

התנאים השתנו, גם התנאים באנטבה, אך לא היה חשש של שינוי דעתו.

האם לא היה חשש של שינוי דעתו, גם התנאים באנטבה,

לשנות את דעתו ולהסכים למיכני צע צבאי לשיחרור החוטפים?

התנאים השתנו, גם התנאים באנטבה, אך לא היה חשש של שינוי דעתו.

האם לא היה חשש של שינוי דעתו, גם התנאים באנטבה,

לשנות את דעתו ולהסכים למיכני צע צבאי לשיחרור החוטפים?

התנאים השתנו, גם התנאים באנטבה, אך לא היה חשש של שינוי דעתו.

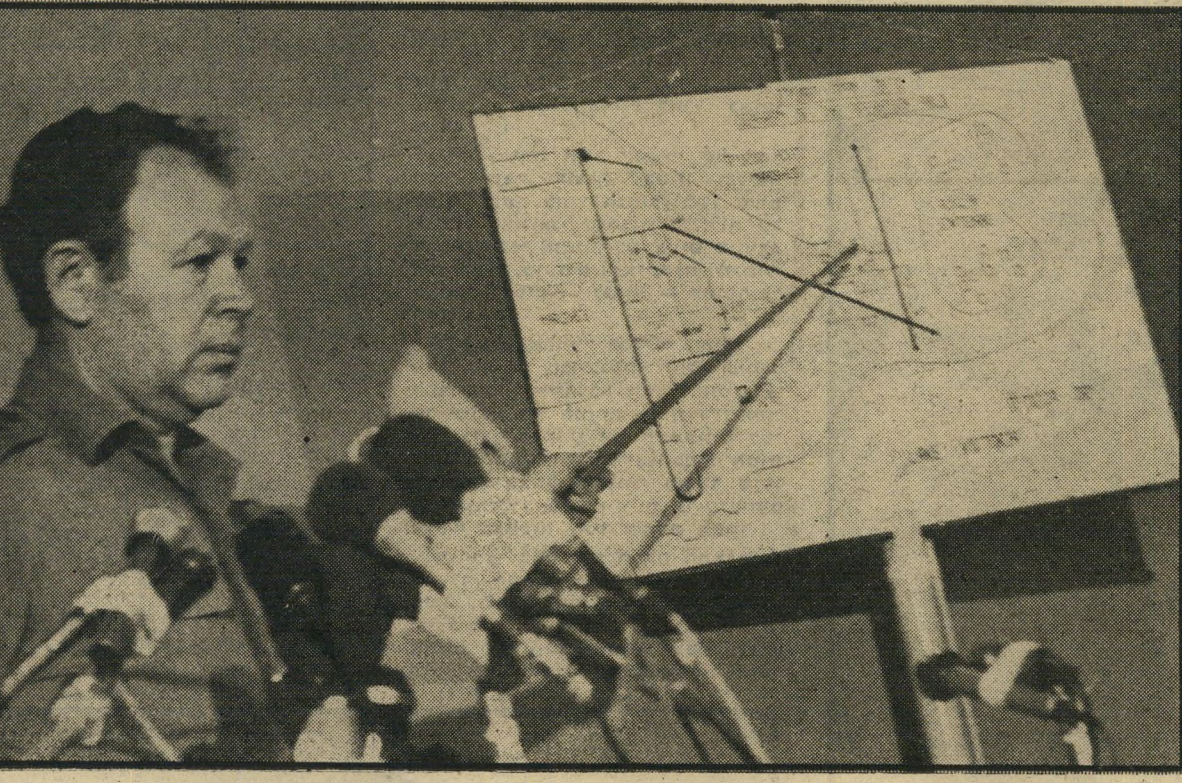
האם לא היה חשש של שינוי דעתו, גם התנאים באנטבה,

לשנות את דעתו ולהסכים למיכני צע צבאי לשיחרור החוטפים?

התנאים השתנו, גם התנאים באנטבה, אך לא היה חשש של שינוי דעתו.

האם לא היה חשש של שינוי דעתו, גם התנאים באנטבה,

לשנות את דעתו ולהסכים למיכני צע צבאי לשיחרור החוטפים?

הרמטכ"ל מסביר את המיבצע אבא להצלחה

דליפה על המיבצע המתוכנן?
חשש ודאי היה, לא רק משום ששרי ממשלה ואישים פוליטיים נוספים הובאו בסוד המיבצע, אלא גם מפני שהרבה אני שים היו עסוקים בהכנת המיבצע. למרות זאת, באחד המקרים הנדירים ביותר בישראל, נשמר העניין בסוד שעות רצופות. רבים הריחו ושיערו שמהו עור מד להתרחש, אבל רק מעטים מאוד — גם מקרב אותם היודעים תמיד ראשונים — ידעו הפעם במה מדובר.

למי מוגעה התחילה על הצלחת המיבצע הצבאי?
בראש וראשונה לרמטכ"ל, שהוא היה גם הנושא הראשון באחריות במקרה של כישלון. מלבד קצין חיל-רגלים יוצא-נצחיים המודיעין שכבר זכה בשבחים המגיעים לו — הרי שיש להתפעל במיוחד מהפיע עלתו המדעית-כמעט של חיל-האוויר. מי בחינה זו ניתן להוריד את הכובע בפני מפקד חיל-האוויר, האלוף בנימין פלד. יש כמובן שורה שלמה של מפקדים בדרגים ובתפקידים שונים, שלכל אחד מהם חלק מכריע בהצלחת המיבצע. מסיבות מובנות לא ניתן לזכותם בתהילה בפומבי.

שם הוחזקו בני-הערובה, גם התנאים הפרי ליטיים, כאשר הסתבר שאידי אמין משתף למעשה פעולה עם החוטפים. ביום החמישי בשבוע שעבר, אחרי קבלת ההחלטה על הנכונות למשא ומתן עם החוטפים, החלו להצטבר ידיעות ששינו את הערכת-המצב מקצה אל קצה. גורם נוסף שהקל — מן הסתם — על קבלת ההחלטה לפעול בכוח: היוותרותם של בני-הערובה הישראלים כמי עט לבדם, להוציא את צוות המטוס הצרפתי שנשאר עמם באנטבה.

מדוע העדיף רבין בשלב זה לנסות לשחרר את בני-הערוי בה ככות, מאשר להחליפם באסי רום ביטחוניים בישראל?
המטרה העיקרית נשארה כל הזמן ל-שחרר את בני-הערובה. אולם בפני רבין ניצבה הברירה: לשחרר את בני-הערובה בתנאים שיומינו סחטנות נוספת, תוך השר פלת מעמדה המדיני של ישראל ותוך סיי כול כל אפשרות לשיחוף-פעולה בינלאורי מי במילחמה בטירור; או שיחרור בני-הערובה, תוך סיכון חיי כמה מהם, בצורה שהייה בה כדי לרומם את מעמדה של ישראל, לפגוע ביוקרת פידיאיון ולתרום תרומה ממשית להגברת המילחמה בטירור בכל רחבי העולם. במצב זה העדיף רבין את האפשרות השניה. הוא לא יכול היה

מדוע התיעץ יצחק רבין עם מנהיגי הליכוד מנחם בגין, החל מהשבוע הראשונים של התלכטור יות הממשלמה ועד להחלטה לאי שור המיבצע הצבאי?

למרבה האבסורד קיבל רבין את ההצעה לשתף פעולה את בגין בקבלת המידע על צעדי הממשלה דווקא מתוך חשש שהלי-כוד עלול לחלוק על עמדתה הראשונית של הממשלה, שלא להיכנע לחוטפים. זמן קצר אחרי שנודע דבר חטיפת מטוס אייר פראנס, כשאיש בממשלה לא העלה בדע-תו לסגת ממודיניות "העמידה האיתנה", נודע כי ח"כ שמואל תמיר מציע מאחוריי הקלעים לקבל את התביעות שיציגו ה-חוטפים, עוד בטרם נודעו תביעות אלה. רבין קיבל את ההצעה להזמין אליו את בגין להתיעצות, כדי לשכנעו מדוע אסור לממשלה להיכנע לתביעות החוטפים. כשר השתנתה עמדת הממשלה, המשיך רבין ל-שתף את בגין בשיקוליה וביקש גם את אי-שורו להתלחותיה.

מדוע ניהרה הממשלה להודיע על נכונותה להיכנס למשא ומתן, עוד בטרם פקע מוי עד האולטימטום הראשון שהצי-בו החוטפים?
בעת שהתקבלה ההחלטה, ביום חמישי בבוקר, היה קיים סיכון סביר שהחוטפים יתחילו להוציא להורג כמה מבני-הערובה,